

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP. — UDVARHELYVÁRMEGYE, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési díjak: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt. Egy példány ára 8 kr. Papoknak és tanítóknak egész évre 3 frt. — Hirdetések és előfizetési díjak a kiadóhivatalhoz (Betegh Pál könyvnyomdája) intézendők.
Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Vajda Emil.**
Főmunkatárs: **Pogány Kornél.**
Társzerkesztők: **Solymossi Endre, Embery Árpád.**
Kiadó- és laptulajdonos: **Betegh Pál.**

A lap szellemi részét illető közlemények a főszerkesztőhöz intézendők. Kéziratok nem adatkak vissza. — Hivatalos hírdetések 100 szög 2 kr., azonfelül minden szó 1 kr. magán hirdetések 1 cm-ként 3 kr-ért közöltenek. Bélyeg díj külön 30 kr. Nyiltter sora 15 kr. — Hirdetés és nyiltter díja előre fizetendő.

A helybeli fürdőzésről.

Javában éljük a kanikularis napokat, úgy tűz fejünk felett a napsugár, mintha sivatag homokjában járnánk. Viz után sóvárog nemcsak a tikkasztó szomj, hanem a hőség által meggyötört külsőnk epidermise is.

Nem lehet panaszunk az ellen, hogy nem áll módunkban a fürdőzés; hiszen nagyon is meg vagyunk oldva gyógy- és folyóvizekkel mind a négy táj irányában; mindazonáltal az ezekhez való jutás részben drága, részben veszélyes is főleg azokra nézve, kiknek nem telik a fuvarra, sem költségesebb fürdőzésre s itthon nyaralván, szabad fürdőhelyek használására vannak kényszerítve.

Jól tudjuk, hogy egykor nagy port vert fel a szalmatüzként fellobbant s kialudt gőz fürdő-felállítási városi mozgalma; jámbor óhajtás ma is, mert nálunk többen dolgoznak teoriában, mint gyakorlatilag. Mennyivel könnyebben valószínű volt egy uszoda, Küküllőnk holt ágában, mely ily meleg napokban igazán mindennapos közszükségletet alkot s egy olcsó kocsi közlekedéssel nagyot segítene a polgárság ama részén, mely hosszú munkával jut a forinthez s melynél a fölfrissülés épen oly követelmény, mint azoknál, kik a magasabb és így kényelmesebb tarifát is megbírták.

Ott van például a Szejke, mely igaz, hogy elég kedvezményt nyújt, de messze van s a keze munkája után élő emberre nézve pedig félnapi fürdőzés nagy veszteség; ott a sósfürdő; hasznos is, sokan is látogatják, de a polgárság nem kap mindig társaságot, egy magára pedig sok 1 tallér a kocsiért; időhöz kötött omnibus-járatok mincsek beállítva, gyalog pedig a fürdés mit sem profitíroz.

Az u n. fekete vízről még hallani sem

akarunk, mely a hetekig meg nem ujló posványával a fertőző betegségek s a közmorál kihívásának mindennapos melegegya s mint ilyent már rég be kellett volna tiltani.

A természeti szépségekben gazdag Homoród-fürdő igazgatósága is jól tenné, ha egy helyi közönségünk, mint a vasuton érkező vendégek kényelmére rendezne be. Nézetünk szerint — egyelőre legalább vasárnapként — személyenként 50 kros viteldíjak mellett, sok látogató akadna most is; kik szívesen mennének a heti fáradsalmak után üdülni és a fürdő gyógyhatású vizét élvezni, de így, a magas kocsi bérek miatt, lehetetlen.

Be kell tehát érni a Küküllő szabad használatával, mely olcsó de veszélyes is, szabályozatlan voltánál fogva hol sekélyes hol hirtelen süppedő s gátoknál meg gátokon kívül lappangó örvények könnyen megfojthatják a helyi nem ismerős bátor fürdőzőt.

Legcélszerűbb volna, addig is, míg a helyi fürdőzés mizériáin segíthetünk, hatóságilag kijelölni a célszerű pontokat s ezeket állandó kontrolériával kísérteni; ellenkezőleg nem is csoda, hogy az egészen magára hagyott szabadfürdőzést rendőrségünk a legjobb akarat mellett sem tudja szemmel ki érni s vízbe rejtett szőlőpokozta sérülésekről, vízbefulásokról kell hallanunk.

Ajánljuk e kérdések tanulmányozását az illetékes körök szíves meditációjába, mert az élet pótolhatlan kincs, az egészség pedig életfenntartó föltétel; hiszen a rómaiak palotákat emeltek fürdőiknek s ott ragyogott a homlokzatokon: in balneis salus.

Párt-ervekedések.

Székely-Udvarhely, július 15.
Az udvarhelymegyei ellenzék vezérférfiai, Ugron Gábor és Tibád Antalnak együttes meghí-

vása következtében f. hó 14-én Ugron Gábor magánlakásán az ellenzék tereyző férfiai a vármegye minden vidékéről mintegy 70-en össze sereglettek, hogy a politikai helyzetet megbeszéljék és a lépéseket megtegyék.

Ezen értekezletre megjelentek: Ugron Gábor, Tibád Antal és Ugron Zoltán képviselők. Török Albert volt főispán, Ugron János alispán, Jung-Cseke Lajos a pát-főesperes, Barabás Lajos unitárius lelkész, Sz.-Keresztur. Soó Gáspár róm. kath. főgnáziumi igazgató, Sz.-Udvarhely. Péterfi József esperes, Szentlélek Gothard János volt főszolgabíró, Vargyas. Balázi Sándor, Abrahámfalva, Ugron Gáspár, Bikafalva. Br. Orbán Ottó. Lengyelfalva. Máthé Pál Bikafalva. Szabó István, Szombatfalva. Szabó Gergely, Zetelaka. Lukács Domokos, Méréfalva. Ferencz József, Ége. László Pál, Bögöz. Simó Lajos, Etéd. Kolombán Lajos, Olasztelek. Sebestyén János, Zetelaka. Tamás A. Oroszhegy. Bálint Simó, Szentkirály. Márton Alajos Oroszhegy. Opra Lajos lelkész, Karácsonyfalva. Biró Mihály, Zetelaka. Kis Károly Szentlélek. Ambrus Márton, Korond. Benze Lőrincz, Lövöte. Gagy László, Etéd. Gáspár János, Bardocz. Kövendy Károly, Székely-Keresztur. Szentgyörgyi Tamás Székely-Keresztur. Szikszay Ferencz, Lövöte. Simó János, Bogárfalva. Soó István, Bethlenfalva. Fábán József, Korond. Kovács Antal, Farkaslaka. Rápolthy Domokos, Székely-Udvarhely. Kovács Dénes, Székely-Udvarhely. Kocz Ármán, Székely-Udvarhely. Orbán Dénes Székely-Udvarhely. Sándor Ferencz, Sz.-Udvarhely. Gergely Ferencz, Sz.-Udvarhely. Simon György, Korond. Lőrincz János, Szentkirály. Nagy József András, Oroszhegy, birtokosok stb. stb.

Az értekezletet Ugron Gábor nyitotta meg, általános, nagy tetszéssel fogadott beszédével, melynek befejezéséül figyelmeztette a jelenlevőket, hogy miután a kormánypart megkezdte a szervezkedést a jövő választásokra, eljött az ideje annak, hogy ezen mozgalommal szemben az ellenzék is mind az öt választó kerületben szervezkedjék.

Ezután Tibád Antal indítványba hozta: mondja ki határozatilag az értekezlet, miszerint a különböző ellenzéki pártok elvi álláspontjuk és különállásuk fenntartásával a választások alkalmára szövetkeznek, egymást kölcsönösen és teljes erővel támogatják és hogy e célból további lépések megtételére kebiéből egy 24 tagu intező bizottságot küld ki.

TÁRCZA.

Aratáskor.

— Irta: Fülél Sz. Lajos. —

Aranykalászos téreken suhog a sarló, peng a fényes kasza.

Aratnak.
Az aggodalmat megnyugvás, a reményt való váltja fel az érett kalászokkal. S habár a remény — a földiekkel játszó égi tünemény — csak ritkán elégit ki az elkényeztetett vágyakat, a fáradságnak, a tisztas munkának, mindenkor megvan és édes a gyümölcse.

Az aratás: a munka ünnepe. A gyümölcshedés nem jár hangulat nélkül. Bizonyos ünnepies érzést fakaszt a szívekben. A gazdák megilletődött arczáról leolvashatni: Áldott legyen az isten, ki velünk volt a nehéz munkában.

Suhog a sarló, peng a fényes kasza. Vidám arató leányok — kik már nem gyengék a sarlóra — mókáznak, nótáznak:

Csengjen pengjen a sarló,
Léptünkön nő a tarló.
Itt jártasd a szemedet,
Ne vágd meg a kezedet!

A munkának mindig meg van a maga derűje. Innen van az is, hogy a nép munkájának nyomán

dal fakad; hogy a nép verset költ, mesét sző, kaczag, anekdotázik... Így láttam én ezt abban a patriarkális rendszerben, melyben a nép él. Ő van legközelebb a természethez, az igazsághoz.

Benne és általa látjuk a nagy igazságot: munkára születünk!

Ez az élet nagy filozófiája!

A restség mindenkor szolgáshoz vezetett. A szorgalom függetlenséget teremt. Inkább megörnyedni a munka terhe alatt, mint a kegyelemkenyer járma alatt nyögni!

A munkátlanúságot az élet, a természet büntetni szokta. Hol elfogyott a kenyér, ott könnyen fogy a becsület is.

A munkának száraz kenyere is édes falatot nyújt, míg a lusta a fény, pompa, gazdagság között unatkozik.

A boldogság titkát ebben az igazságban kell keresnünk.

Suhog a sarló, peng a fényes kasza. Szép buzakeresztekkel rakodik meg a föld. A jó édesanya táplálékot kínál éhes gyermekeinek.

Az életadó föld élel t-et nyújt.

Nincs a világ sokezer nyelvében szebb, találobb, átvittértelmű kifejezés, mint mikor a nép grammatikája a buzát „éle t"-nek nevezi.

Minthacsak a Miatyánk negyedik kérését aposztrófná: A d d m e g n e k ü n k m i n d e n n a p i k e n y e r ü n k e t!

Ha kenyérünk van, élelmünk is megvan.

Az első étellel született meg a föld szeretete is. A lélek legtisztább érzelme, rajongó lelkesedése a föld iránt, hol bölcsönket ringatták, hol szereteteink élnek, hol egykor sirunk domborul. Földet mindenütt találtak, de a hazát csak itt kereshetitek.

»Tudjátok e, mi a haza?

Az a játszó hely a dombon,
Hol lapdátunk, kergetőztünk —
A hazai a z é d e s o t t h o n.
Az a falu, az a város
Ahol vesszőn lovagoltunk;
Az a határ, hol kalappal
Tarkaszárnyu lepkét fogtunk
— Bárhová visz szerencsétek,
Ezt a hazát szeressétek!«

Suhog a sarló, peng a fényes kasza. Üdvözöllek hazám szerető munkásnépe azon a földön mely hatalmunk alapját képezi!

A te földmunkád adja mindenkor a legegészségesebb vért nemzetünk ereibe.

Jaj az országnak, hol ez a vér megromlik!

Te álltál mindig legközelebb e drága földhöz. Te is képezed legfőbb erősségét. Egy boldog és nagy jövő örököse vagy. Szeresd e mindentadó hazát!

Vitéz-kard vasából műveld ezt a földet...

Szebb lánczszal e földhöz tégedet mi köthet?

Török Albert lelkés, buzdító beszédében hozzájárult az indítvány mindenik pontjához és egyszersmind figyelmeztette az értekezletet, hogy az ellenfél vallási motívumokat igyekszik belevegyíteni a politikai mozgalmakba, mennyiben néppárti allúrokkal gyanúsítja az ellenzéki törekvéseket.

A következő szónok Jung Cseke Lajos apátplebános a maga részéről örömmel járult hozzá a tett indítványhoz. A mi a néppártiság vádját illeti határozottan kijelentheti, hogy Udvarhelyvármegyében néppárti mozgalom nem lehetséges és ez irányban minden törekvés eredménytelen marad. Részéről a néppártiságra vonatkozó híreszteléseket nem tekintheti egyébként kortes fogásnál, mely értelmes embereket tévútra nem vezethet.

S miután a kérdéshez többen is hozzászóltak, Ugron Gábor a Tibád Antal által tett indítványnak mindenik pontját egyhangulag elfogadottak jelentette ki. Ennek megtörténte után a 24 tagú intéző bizottságba közfelkiáltással megválasztottak: Ugron Gábor, Tibád Antal, Török Albert, Jung Cseke Lajos, Ugron Zoltán, báró Orbán Ottó, Nagy-Solymossi Konez Armin, Tassaly Lajos, Papp Zakor József, Szabó Gergely, Balázs Sándor, Bencze Lőrincz, Simó Lajos, Gagyi László, Ferencz József, Gáspár János, Kolunbán Lajos, Gothárd János, Máthé Pál, Barabás Lajos, Sándor Ferencz, Fábán József, Szabó István és Gergely Ferencz.

Székelly-Udvarhelyt, július 21.

A szabadelvű párt folyó hó 21 én tartotta szervezkedő nagygyűlését a városház nagytermében. A megyei közönség köréből több, mint 200-an jelentek meg.

Jakab Gyula vármegyei főjegyző jelenté, hogy elnök családi okok miatt meg nem jelenhet, ad hoc elnökül ajánlja ifj. Daniel Gábor drt, országgyűlési képviselőt, ki megköszönvén a bizalmat, röviden kifejté az összejevetel czélját s kéri a jelzett iránynak támogatását.

Sándor Mózes tanfelügyelő hosszabb beszédében annak óhaját kifejezést adni, hogy a harc csak elvek harcra legyen és nem a személyeké.

Gombos Sámuel unit. tanár (Keresztúr) jóízű modorban és tetszés közt fejtegette alkalmi nézeteit.

Dr. Solymossy Lajos realigazgató a szervezkedés mi módon való elérhetése iránt nyújt programot.

Ezek után Sebesi Akos jegyző olvasta fel a tisztikar előlegesen összeállított névsorát, mely szerint pártelnök lett báró Kemény Béla, intéző alelnök Szentkirályi Arpád, II. alelnök Gyarmathy Ferencz ügyvéd, I. titkár Hlatky Miklós realisk. tanár, II. titkár Sebesi Akos ügyvéd és városi tisztú ügyész, pénztáros dr. Solymossy Lajos realigazgató és egy 100 nál is több tagú intéző bizottság.

Ugyancsak jegyző ajánlatára helyesítő tudomásul vette az értekezlet az intéző bizottságoknak kerületenkint való szervezését is, melynek eszközzésére két-két tagot küldtek ki, u. m.:

Udvarhely város: Gyarmathy Ferencz és Solymosi János.

Udvarhelyi járás: Menyhárt András és Pálffy Dénes.

Keresztúri járás: Szentkirályi Arpád és Ferenczi Gyula.

Suhog a sarló, peng a fényes kasza. Minél magasabb a műveltség, annál nemesebb a munka. Becsüljük meg a munkát és dolgozzunk! Dolgohoz szokott kéznek holtig akad munkája...

Aldás a földre! Aldás a munkára!

A tisztú lövész júliális.

Szombat volt, még pedig a tegnapi egyheti szombat.

A délután óraiban bár gyanus felhő futkorászott az égen, mégis szokatlanul népes volt városi főutcánk; a mulatságra hívtak tarka csapatja vonult a budvári völgy felé, részint gyalog, részint kocsikon. Azután a meredek hegy aljától mindenki a saját alkalmatosságával.

Már az első kaptatóján is túl valánk, midőn a kis köveshágó közepén mosni, szapulni kezdenek, nem a nők — a hatalmas esőcseppek.

Am ez nem tartja fel utjában a vidámság és lövések zajától hangos várnak amazon ostromlót. Tüdőgyuladástól nem félünk, mert oldalunkon annak egyik jeles kurátora.

Valóságos verseny-tolongás fejlődik ki a gyalogsvény hátán, mint a moszkvai koronázás segélyváró tömegében.

A nők még jobban bírnak, mint a férfiak; talán azért, hogy fiatalabbak; keblök piheg, de nem az uttól, hanem a tánc után s magasabbak, mintha nőni látszanának, mint nyári vihar után a kertü virágok.

Homoródi járás: Jakab Gyula és Daniel Lajos.

Oláhfalú: Daniel Károly és Lántzky Sándor. Végül az I. alelnök megköszönte tisztikara nevében a gyűlés kitüntető bizalmát s Palfy Károly realisk. tanár indítványára Daniel Gábor dr képviselővel az élén egy deputáció menesztetett a megye közszeretében álló főispánjához gróf Hailler Jánoshoz, hogy a gyűlésből kifolyólag üdvözölje és erkölcsi támogatását kérje.

Délben a kollegium-kertben rövid ebédre voltak hivatalosak a vidékiek.

TANÜGY.

Az udvarhelyi ev. ref. kollegiumnak mintegy 7 iv terjedelmű ez évi Értesítőjét szerkesztette Gönczi Lajos igazgató. Bevezetésül a millenniumi ünnep programját adja, közzölvén Fejes Áron bazafias imáját, B. Józsa Gyula hatásos óláját. Solymossy Endre szakszerű alkalmi beszédét és Bod Károlynak (az igazgató beteg lett) jóleső székelly szellemben tartott záró szavait.

Az évi történet adataiból megtudhatni, hogy az előjáróság megíratta az intézet történetét 1670--1895 ig. „A székellyudvarhelyi ev. ref. kollegium multja és jelene“ czimmel. (Annak idején vettük és élvezettel olvastuk.)

Az intézet több érdekes könyvvel és tárggyal is képviselve van a kiállításon, eltekintve a hivatalosan bekért írásbeli dolgozatoktól, ilyenek: Maros-Vásárhelyi Gergely Christus követése, 1622; Pósházy János »Görtsös bot«-ja, 1668; Practica Aritmetika, 1613; továbbá egy glóbus 1785-ből, egy régi szivattyu-bura mult századunk elejéről, egy Album Sudentium cz. anyakönyv 1753-beli kezdettel és egy toga (a régi togatus diákok viselték).

Az intézet 25 tanulója (IV. alsztályosok kivételével) résztvett az országos tornaversenyen is — ezuttal először — s részszült mindazokban a lélekemelő momentumokban, melyek hazánk ott jelen volt ifjúságában hosszú időkre szóló impersiókat tettek.

Örvendetes tudomásul szolgál mindenkinek, hogy a kormány 8000 frt államsegélyben részesíté az intézetet, melyből 2000 frt tornacsarnok építésére, a többi a tanári javadalmazás pótlására szolgál; ez a körülmény mindenestre biztos lépés az államsegély teljes kiépítéséhez, mi által az intézet nem csak szellemi, hanem anyagi téren is nyugodt önértéssel prosperálhat.

A kollegiumban tanított (normát nem számítva) 8 rendes (1 szabadságon), 2 helyettes, 3 póttnár, 1 torna- és zenetanító (az éneket rendes tanár tanítja).

A magyar dolgozatok czimeit után itélve, szakavatott vezetést s gondos körültekintést árulnak el, a tananyag beosztása (kivált a klasszikusoké) egyrészt az állam által contemplált tervtől sokban elüt, mi főleg iskola változtatás esetén, a növekedésre hol káros, hol kényelmes hatású (sőt egyes auctorok fordítását ki is ugorhatja), másrészt igen kevés is [pl. a VI. vagy VIII. latinnál 44 fejezet és az arpoetika (476 sor) 9 hónapra].

A tanári könyv- és szertárak rendkívül nagy gyarapodást mutatnak, nemkülönb az a sok jutalom is (a helyi 3 középiskola közt a legzadagabb), melyet kiosztottak, a közönség hálája és meleg érdeklődéséről tesz tanúságot.

Pár perc csak s az erdő szelén vagyunk.

Ah mily felséges kép innen a város s a vidék valóságos ezerlátó.

Az erdőből szüntelen puskaropogás csalogat, aztán az erdői szellővel együtt száll felénk a cigányzenének elmosódott akkordja.

Még ötpercnyi séta az őserdőn s ott vagyunk a civilizáció elrejtett tanyáján.

Nemzeti színű zászlók és lombkoszorúk diszítik a lövőház előtti tag sikot.

Husz kemény vitéz főtől földig erő konyhasurezzel, kinálkozott a kezében tartott udvarhelyi és brassói sörpatronnal; jobbra-balra, szóval mindenütt, szinte toladó szivességgel.

A társaság — Udvarhely elitje — már együtt van, mi jöttünk utoljára.

Vidáman csevegő mamák, komoly vezér- és nem vezérférfiak stb.

A lányok egy része már hangosan nyilatkozik a szépszámu aranyifjúságnak, a másik még komoly, a lejáró ösvény felé néz, mintha várná valakit, a kit nyíltan is szeretne besetzolni.

Van olyan is, a ki senkit sem vár, hiába is várná, sohajával száll feléje, hogy a bu, veszély ne érje.

És a lövődombon egymásután sütik a manlicherit, a buldugi, pinczi stb. nevű revolvereket, a flóbert s az ünnepi hangulatra gyújtó baka fáradhatlan türelemmel kiáltja, hogy treffer, vagy Feller...

Aztán jön a schnell tüzelés s úgy reng az erdő, mintha ránk tört volna az egész kolosszus.

A matinéék tartásának életrevaló behozatala minden dícséreten felül álló vállításba helyezi az eszmeadó egyéniségét (Vajha példáját a többiek is követnék).

A beiro' tak száma 203, magyar 187, református 155, jeles 15, végkép bukott 15 tehát az eredmény itt is kedvező.

Jövő évben megnyílik a beunlakás is (konviktus), mely a létszám gyarapodásának egyik tényezője ma mindenütt, s ezzel az u. n. xpo rendszert biztos és célravezetőbb alapokra fektetik.

Csak sajnálandó az az igaznak bizonyult hír, hogy a jövő tanévvel az előjáróság fokozatosan megszünteti a ref. elemi iskolát.

Felhívás vármegyénk iparosaihoz.

Az iparosok mill. uniumi segélyező-bizottságának július 24-én tartott ülésében el lett határozva, hogy az iparosok csoportja a kiállítás megtekintésére, a magas kormány által nyújtott kedvezmények mellett folyó évi augusztus 12-én Székelly-Udvarhelyről reggel induló vonattal mennek el.

Mindazon magyebeli iparosokat, kik saját költségükön ezen csoportal felmenni óhajtanak, ez uton is felhívom, hogy f. évi augusztus 12-én Adam Albert megyei aljegyzőnél személyesen jelentkezzenek s az összes költségek árába az 5 frtot f zessék le.

A segélyező-bizottság által felküldeni határozott iparosokat pedig arra hívom fel, hogy ha a felmenetelben akadályozva van, — hogy helyükbe mások jelölésére idő legyen — ezen körülményt is a fennebbi idő alatt és helyen jelentésék be.

Sz. Udvarhely, 1896. július hó 24.

Dr. Török Albert,
elnök.

KÜLÖNFÉLÉK.

Teikenttel a székelly nemzeti millenárius emlékoszlop érdekében megindult mozgalomra, lapunk állandó rovatot nyit s a befolyt adományokat hétről-hétre nyugtázza.

Ujabb adakozott Máthé Pál földbirtokos Bikafalváról 3 frtot, melyet hálás köszönettel nyugtáztunk. Főösszeg 4403 frt 69 kr.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Monorai Jenő brassói kir. törvényszéki joggyakornokot, a helybeli kir. járásbírószághoz aljegyzővé; a közoktatásügyi miniszter Kriza Sándor, Péterfi Aron, Krizáné Barabás Anna, Tary Irén okl. tanítókat illetőleg tanítóneket a homoródmalmi áll. el. népiskolához, rendes tanítókká, illetve tanítónekké nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Tarczy Pal helyi kir. járásbírószági aljegyzőt az itteni kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Eljegyzések.** G a s p á r Ferencz bórkereskedő Fischer Mariskát Fakaslakán; S a l a m o n József kereskedő: Szilágyi Lázár ügyvéd Gizella nevű leányát Szilágyi Somlyón; S z o m b a t i Sándor kereskedő: Salamon Jakab földbirtokos leányát, Herminát, Krakkón eljegyezték.

— **Esküvő.** Szabó Gyula ráczkevei m. kir. adótiszt, Szabó Daniel városi számvevő fia, e hó 25 én esküdött örök hűséget Bodrogi Sándor kedves leányával, Sárrikával.

Folytatás a mellékleten.

Majd a díjak kiosztása következik; valóban értékes és emlékül szolgáló dísz tárgyak (19 drb).

A manlicheritnél az első nyerte Madarász Felix gymn. tanuló, másodikat Blasek D. főhadnagy, harmadikat báró Pongrácz V. alezredes.

Revolvernél dr. Tarnovszky G. ezredorvos. Kelemen Pál hadnagy és báró Pongrácz K. gymn. tanuló; a flóbertnél Jakab Ilona, Hann Pepi és báró Pongrácz Klementin kisasszonyok.

A sok eljenzés után három a tánc halálig, majd kigyulnak a színes lámpionok s tündéri fényárban uszik os Budvára; majd hideg buffet tálalnak fel a három bankettes asztalon, melyek csak ugy görnyednek alatta; mindenütt finom élveződés, fesztelen jókedv, vidám kacaj járja.

Az alezredes házigazda mindent elkövet, hogy a vendégsereg jól találja magát, hát még a tiszt urak.

Aztán éjfél felé nem habzik a pohár, nem retteg a szája, pihenhet az erdői madárka... almodhatunk.

Még egy pillantás az aljból a tarkoponyájú bérczré, melynek tetején őseink a tündérekkel társalogva, békés örömben nagy áldomást csapanak.

Igy volt a nap ezer év után is.

Igazán ezeréves boldogság!

Őszintén óhajtom, hogy a derek tisztikar s a civilizálóg közti egyetértés virágozzék s e két tényezőt soha semmi se kényszerítse, hogy egymásnak »Front und Flieseveränderung«-ot csináljanak.

... fin.

Melléklet a »Székelyudvarhely« 28. számához.

— A „Székelyudvarhelyi szücs ipartársulat“ ezredévi diszközgyűlést tartott f. hó 22-én. E közgyűlésre: »Hazánk ezeréves fennállásának emlékére. A székelyudvarhelyi szücs ipartársulat jegyzőkönyve. 1896.« felirattal egy diszes és vaskos jegyzőkönyvet készített a társulat Szemerjai Károly helybeli könyvkötővel. A jegyzőkönyv megnyitására Márton János helybeli ügyvéd bevezető sorokat és Fülai Szántó Lajos megyénk szülöttje, fővárosi hírlapíró és lapunk jeles toll munkatársa alkalmi költeményt írtak, melyeket az alábbiakban közlünk:

»Emlékezés, ezeréves babérral koszorúzott küzdelem dicső emlékére szentelt könyv! Nyisd fel, tárd ki lapjaidat, hogy ipartársulatod iparát e sokat szenvedett, most békében levő hazában, a sokat küzdött többi polgárok közt sikerrel folytassa, békében és független legyen; sem erőhatalom, sem egyéb gáncs utjába ne álljon. Engedj módot és alkalmat a szabad verseny mellett a szellemi és anyagi megélhetésre, hogy a polgárok kultusza jusson magasabb fokra. Béke, egyetértés versenyezzen lapjaidon, mely minket kísérjen, soha el ne hagyjon, hogy e másod ezred a multa büszkeséggel nézzen; becsületes munkának jutalom a bére, mit az egyetértés, a munka ösztöne sikerrel visz előre. Ha jön a vihar, mely a hazát vésszel fenyegeti s az iparosok sz. bad élhetését kockára teszi, ekkor is legyenek lapjaid lelkesítő szavak, buzdítsanak tetterre, élethalálra s a küzdelemben mindenk felett a hazá, a mely megóv, véd, oltalmaz; de legyen béke, melyet mi sem pótol, ekkor az ipar s egyéb munka fejlék, halad s a munkás iparos sem marad. Törekvésünk eredménye legyen minden lapodnak erős alapköve, buzdíts, biztass, ha csüggedünk, te légy vezérünk s így Istenbe bizva, küzdünk, míg a végcélhoz érünk, de addig laukadhatlan buzgalom, melyért siker a jutalom, vezessen minket a honfium szeretet meleg érzetével s örömmittasan tekintsünk a letűnt ezredes multa s reméljük a jobb jövődöt, szánkat ez imaszóru hállára nyitva:

Uj ezredév derült reánk:
Reád emlékszünk szent hazánk!
Ez emlékkönyv hirdesse azt,
Mit öserény bennünk fakaszt;
Miért apáink éltenek,
Mi kincse volt a székelynek;
Miért, ha kell, a harcra száll:
Isten, Hazánk és a Király!

— A „Polgári Olvasókör“ millennárius nyári mulatságát f. évi augusztus hó 2-án a kollegium kertben d. u. 3 órákor kezdődőleg fogja megtartani.

— Uj lap indult meg mai nappal »Székely-Keresztúr és vidéke« czimén Keresztúrtársadalmi, szépirodalmi és közgazdasági tartalommal. Felelős szerkesztője és tulajdonosa Naszluhácz Ödön ügyvéd, kinek a zsurnalisztika terén több, mint husz éves gyakorlata van s adott programja méltó Keresztúr lelkes közönségéhez. A kiadóhivatal nincs jelezve, tudtukkal pedig ott nyomda nincs. Mi csak kollegiális örömmel üdvözljük a szomszédos hírlapi mozgalmat s óhajtuk, hogy a vármegyei érdekeknek általunk eddig folytatott és ezután is folytatandó közhasznú munkásságban hosszú élete legyen!

— Kosaras táncvizigalmat rendez a nyikóvidéki szünidőző tanuló-ifjúság Alsó-Siménfalván a Kolozsváron felállítandó »Mátyás-szobor«-alap javára folyó évi augusztus 2-án, Elekes Dénes kertjében.

— A »Székely-Udvarhely« panaszkönyve. Rendőrségünk figyelmét felhívjuk a Szombatfalvi-utcában levő előfarongásokra. Nagyobb figyelem mellett a gyönyörű növényeket megmentheti a káros behasogatásoktól, melyet valami utcza suhancok a fakérgein okoznak. (Figyelő.)

— Öngyilkosság. Csütörtök esteli óráiban Veres Lajos helybeli csendőr főbe lötte magát és rögtön meghalt. A szolgálati fegyver csövet szája fogta s úgy dobta el magától boldogtalan életét. A golyó átfurta agyvelejét, és a koponya felső részén tallérnyi nyílást bökve, a plafonba furdott. Tettének oka büntetéstől való félelem, minthogy hivatalos mulasztást követett el, melynek vizsgálata épen folyamatban volt. Tegnap délután temették el vidéki pályatársainak és a helyi katonák szakasza részvételével.

— Fürdősi szerencsétlenségek. Kauncz vállalkozó Steingaszner nevű asztalossegéde szinte a fürdőzés áldozata lett. Ugyanis a mult hét egyik délutánján az Alsó Malom-utczai gátnál fürdőzött s nem ismerve a gát körüli veszedelmet, mind jobban és jobban a zuhógó közelébe férközött, a midőn egyszerre a forgó bekapá a babok közé. Már a víz felszine sima és csendes lett s menthetetlenül elvész, ha egy ügyes fiatal ember, ruhástól utána nem ugrik s élete kockázatásával ki nem huzza. A parton fővel lefelé állították; csakugy ömlék ki a víz szájából; gyomra, nyaka és ajkai egészen felpuffadtak, de a jó meleg kissé helyrehozta úgy,

hogy gyalogszerrel a réten még hazatáboroghattott. Ez a derék életmentő pedig Pluhár Gábor p. ü. igazg. díjuok, a ki megérdemli, hogy hivatalból és a megmentett főnöke részéről is, kinek hasznavehető munkása volt, illő jutalomban részesüljön. — Pénteken reggel Balácsi Gergelyné 3 éves leánya, B. thlenfalván a Küküllőbe fulladt.

— Sebes hajtások. Barta József vigyázatlan és sebes hajtásával elütötte Kocsis István alig 8-9 éves fiát s talán szörnyet is hal, ha városunk derék tisztü ügyésze idejekorán meg nem menti. Az ügy a törvényszéknél van. — Említettük a napokban, hogy egy részeg kocsis sánczba dönté az oláhfalvi doktor bicikliző fiát. A rendőrség most hozott ítéletével a sebes hajtásért 50 frt pénzbüntetéssel és 10 napi elzárással büntette s azonfelül 100 frt kártérítésben is elmarasztalta a kocsist, mert a kerékpár összeromlott.

— Ezredévi emlékkö felállítás Kis-Galambfalván. Folyó hó 19 én d. e. fél 11 órákor lélekemelő ünnepély volt Kis-Galambfalván. Egyszerű, de csinos, székely ember által készített emlékkövet állítottak fel hazánk ezeréves fennállásának emlékére a kisgalambfalvi fedeles hiddal szemben, a vasuti töltésen kívül a hegy oldalában. Az emlékkövön a következő felirat van: »Magyarország ezeréves fennállásának emlékére. Kis-Galambfalva község 1896.« Az ünnepélyen nagy közönség volt jelen; s szép alkalmi beszédet Jakab Albert lelkész tartotta és a községi dalegylet a szózatot meg a Hymnust énekelte Pál Sándor karvezetésével. Az emlékkö felállítását az említett lelkész és tanító hazafias érdemeit öregbitik.

— Bicskázás. Doros György gyártulajdonos kocsisa e hó 18 án este társának, Gergely Jánosnak balfelől csipőjéu mintegy 15 cm.-nyi folytonosság hiányt ejtett s ballapoczkáját is megszurkálta. A büntény felett a törvényszék fog ítékezni.

— Tilos halászat. Már több ízben jelentést tettek hozzánk, hogy a Küküllő rajtett helyein dynamittal és maszlaggal fogják a halakat. A halászati sport ilyforma üzése törvényellenes és veszélyes is, mert a Küküllőt nemcsak fürdésre, hanem ivásra is használják. Ajánljuk a halászok személtartását.

— Betörések. Pénteken éjjel egy ismeretlen ember behatolt a konyha felől ablakon Jakab Antal vasuti raktárnok utczai szobájába, hol a család aludt s a mécses is szépen kioltván, ruhák és cipők összeszedésével megugrott az ablakon. A tettest, ki lábnyomai után itélve, fiatal suhanc lehetett, nyomozzák. E kellemetlen incidensből kifolyólag nem is tudjuk eléggé hangsúlyozni és kérni nemcsak rendőrkapitányunkat, hanem az udvarhelyi járás főszolgabíróját is, hogy a vasut előtti utvonalat, legalább a munkás hóuapokban állandó őrszemek alatt tartsa, nehogy mi is Csik egyes helyeinek sorsára jussunk, hol — többek állítá a szerint — este 9 órán tul a közbiztonsági állapotok megszűntek, oly sok faczér munkás és kétes ekziszcenciájú egyén fordul meg itt is, ott is a vasuti vállalat révén, kiknek nyilvántartása szinte lehetetlen. Hasonló szerencsében részesült szombatra virradóra lapunk ezidei szerkesztője is, kinek hálószobájából Siménfalván elemelték arany óráját, három aranygyűrűjét, tollkését, bundáját és nadrágját 5 frt 40 kr tartalommal. A kár mintegy 180 frt.

— Piaci árak. Tiszta buza 5.—, rozs 4.75, elegybuza 4.—, törökbuza 4.—, zab 3.25, árpa —, burgonya uj 2.— hektoliterenként. Szalonna 80 kr, marha-hus 36 kr, disznó-hus 48 kr, juh-hus 24 kr 1 kilogrammonként. Tuzifa kemény 10 frt 40 kr, tuzifa lágy 6 frt 40 kr köbméterenként.

— Kis lottó huzása. Az 1896. július 22-én Nagy-Szebenben megtartott m. kir. lottó-huzás alkalmával kihuzott számok: 52, 72, 67, 20, 73.

KÖZGAZDASÁG.

A sertésvész gyógyítása. Szepessy István sós-tófalvi földbirtokos közli a következő nagyfontosságú sorokat. A sertésvésszel szemben eddigi tapasztalásom szerint a legbiztosabb szer a szappanlug, vagy bármiféle marólug. Az eljárás a következő: A sertések, ha vész föllépte előtt szemet ettek, a vész kitörésekor árpa vagy tengeri darára fogandók. Elhez az elkészítendő darához szükséges vízmenyisébe adandó a feloldot lugból kis malacok részére fél evő kanállal, nagy sertésre 1 evő kanállal. Ennek megtörténte után a lugot a vízzel jól fölkaivarjuk. Ebbe a keverékbe teszünk még egy malacra 15 gram, nagy sertésre 25 gram narancsszin dárdaunt. Ezt ismét a már előbb leirt keverékkel együtt jól fel kell kavarni és azzal a sertések daráját elkészíteni. Az eredmény meglepő. Azok a sertések, melyek még nem kapták meg a betegséget, nem is kapják meg. A beteg sertések közül pedig, ha még az első 24 órában kapják az orvosságot, 100% özul 90% százalék meggyógyul. Volt rá eset, hogy nálam egy nap 10 sertés bete-

gedett meg, de az orvosság beadása után 48 óra mulva jobban lett. Konstatáltam, hogy a szer beadása után a baj észrevehetőleg szűnik és három-négyszer való beadása után teljesen meg-zúnik.

CSARNOK.

NEÁGA.

Irta: Carmen Sylva.

— Románból fordította: Gondáné Steinburg Irén. —

(A királynétől egyedül jogositott magyar fordítás.)

10. (Folytatás) (Utányomás tilos.)

— Ah! leányom, ne ghalok a fáradságtól — sóhajta Vlád. — Hagyj itt egy kissé megpihenem, nem bírok továbbmenni. Mondd csak leányom, ünnepelnek? Micsoda ünnep van ma?

— A fejedelem látogatja meg a kolostort, bár ezen alkalommal pár garasra tehetnék szert. — En már nem bírok keresni, aludni szeretnék.

Aztán egy köre ülve, fátadnan egy sziklához támaszkodott. Neága elébe térdelt s hosszasan szemlélte atyját, szeme be volt hunyva, arca halálsápadt volt s ajkán kékes foltok mutatkoztak.

— Apám! — kiáltá a leány ijedten — atyám! Mi bajod, ros-zul vagy? Mondl. De az öreg egy árva szót sem válaszolt.

Neága kétségbeesetten tekintett körül, hogy nincs e a közelben valahol egy üditő forrás és most újból szemébe akalt a kis kolostor.

Aztán szaladni kezdett feléje s térdre esett egy ifju barát előtt, ki éppen akkor lépett ki a templom ajtaján.

— Szent atyám! Isten nevében kérlek, segíts nekem szerencsétlennek! Atyám haldoklik!

— Neága! — kiáltott fel a barát.

Midőn Neága hallá, hogy ezen idegen szerzetes nevén szólítja, úgy összerendezte, hogy majdnem lezuhant a végtelen mélységbe, mely alatt elterült.

Magához térve kérdé: Ki vagy?

— Rádu vagyok, a te fivéred!

— Nem ismerlek, válaszolá a leány, s megfordult, hogy tovább menjen.

— Neága az Istenért, ne légy oly kegyetlen, mostoha hozzám! mondá Rádu.

— Az életem mostoha, nem én.

— A szív meghalt bennem! — folytató Rádu s követé Neágát.

— Oh atyám még elég va a földön, kinek meghalt a szive, de ha atyánnak segíteni akarsz, jöjj gyorsabban, mert haldoklik, eddig még is halhatott.

— Ah meghalt s nem vette le rólam atyai átkát!

Gyorsan odaérve Vlád elé rogyott s lábait csókkal halmozva el könyörgött: Édes apám vedd le átkodat rólam, mielőtt elhagysz. Ah oldj fel átkod alól! már megtértem s hátralévő életemet mint megjavult, megtért ember szeretném bevégezni.

Az öreg kinyitá szemeit.

— Ki keseríti meg még életem utolsó perceit is?

— Egy nagy bűnös — a fiad!

— Te vagy, te semmirekellő! — mondá a haldokló: Mit akarsz még tőlem?

— Könyörűj rajtam és vedd le rólam atyai átkodat. Oh tekints rám, nézd ruhámat! Ért nem tudom, mi egy szerető feleség, mi egy kedves gyermek, már nem is akarom elérni azt, hogy megtudjam a világ örömei rám néve meghaltak, nem vágyom más után, csak bocsánatot kérem, hogy ezáltal lelkinyugalمامat elérhessem.

Az öreg halálsápadt arca mögégszer felélekkült s kissé felegyenesedve kiáltá:

— Nem, nem bocsátok meg neked.

— Édes apám! — mondá esdő hangon Neága.

— A lány szavai hatottak, az öreg mélyen föllélekzett s aztán így szólt:

— Átkomat leveszem rólad, áldásom legyen teveled.

Mégegszer mélyen felsóhajtott és — Vlád kiadta lelkét.

Rádu megkönyebbületen lélekzett föl, hisz lelke s egész bensője oly nehéz teherrel szabadult meg. Neága ráhorult drága halottjára s vigasztalhatatlan volt fájdalmában.

Rádu a barátok segítségével a halottat a kolostor kis templomába vitte, aztán édes apja mellett maradv, forró imába foglalta nevét, míg Neága, künn Isten szabad ege alatt gondolkozott a felől, hogy hová legyen most végtelen elhagyatottságában. Fivére örömet magához vennie, ha ez neki, mint Isten felesküdt szolgálójának lehetséges lenne. Kolostorba szeretne menni is, de akkor majd Sándulét, ha egykor kiszabadul a bányából, többé nem láthatja meg. Szeretne a feje-

delemez menni s tőle bocsánatot könyörögni Sándulért.

Ilyen gondolatok tölték el a szerencsétlen leány szívét, midőn a szikla mögött néhány gyors lépések zaját hallatszott.

— Neága! szólította meg valaki.

Sándule állt előtte.

(Vége köv.)

Közönség köréből.*

Ége, 1896. július 10.

Telintetes Szerkesztő ur!

Becsés lapjában az igazság és közügy érdekében egy pár sornak helyet kérek. Ugyanis folyó július 5-én a 27. számban »Koresma, iskola és templom« cím alatt egy rövidke cikk jelent meg, melyre minthogy engem érdekel inkább, mint bárki mást, kötelezve érzem magam néhány szóban észrevételemet megteenni.

Mindenekelőtt megjegyzem: ne játszdójk beküldő bűjösöd, larva nélkül lépjen sorompóba, nyílt sisák illik a becsületes emberhez. Nem is a közügy iránti lelkesedés, hanem inkább irigység szól belőle.

A dolog lényegére térve, igaz: közel állnak említett helyiségek egymáshoz, 72 ház számú községben nem is lehet másképp, de ebből még nem következik, hogy botránykoztató és erkölcsrontó lenne ott a koresma. Botránykoztató lehet az mindenütt és ennek ellenkezője is szintén. Sőt én úgy szeretném, ha még közelebb lenne hozzám a koresma, hogy mindig lássam: ki jár oda felesen és mennyi időt tölt. Így tudnék én aztán igazi lelki pástör lenni.

Erre azonban nálunk nincs szükség; őrzi itt magát mindenki.

Községünk az értelem és erkölcsiség oly magas színvonalán áll, hogy nemcsak megyénkben, hanem egész hazarészünkben felettünk nem áll egyetlen község is.

Az ezredéves ünnep alkalmából (jun. 9-én) összeültünk és irattuk községünk valamennyi lakóját és 320 lélekszámból összesen két nagy férfi nem tud írni és olvasni; házasságon kívüli születést alig egy százalék; sőt évek telnek el, míg egy ilyen keresztnek.

Az anyakönyv megtekintés végett bárki előtti nyitva áll.

Tovább meue: melyik község az, honnan a legközelebbi időben annyi tanult fiú lépett ki, mint épen Égeből. Papok, tanítók, tanár-jelölt, papnövendék, postatiszt, vasuti főnök; valamennyi katoná, csaknem mind altiszt; csendőrszervező, örmester, pénzügyőri fővigyázó stb.

Ilyen községben nem lehet félteni sem a templomot, sem az iskolát; akár előtoruaczában legyen is a koresma.

Tetteket, nem szót, — embert tetteiből, harist szaváról fogják meg!!

Még csak ennyit befejezésül: mikor az illető a koresmát elfogadta, kijelentettem neki, hogy nincs ellenem, én nem féltém Égét, míg ezek a családok fennállnak, maga csak tartsa be a zárórást, harangszótól isteni tisztelet végéig italt sem elvinni, sem ott meginni még zaj nélkül sem szabad, akkor nem lesz baj belőle. És a koresmáros szigorú betartja. Hallottam a kertemben járva: ne menjünk oda, mert a pap meglát. Míg ha elrejtve van a koresma, sokkal szabadabban és minden tartózkodás nélkül duhajkodhatnak.

Ne fájjon Beküldőnek a feje nekünk.

Verekedés, óvatolás, végrehajtás nálunk nincs.

Ez elég bizonyítvány: Így nem fájult még el a székely vér, minden csepp vére drága gyöngyöt ér!

Kádár Domokos,
ref. pap.

* E rovat alatt helyet adunk minden közérdekű fel-szólalásnak, de a felelősség a beküldőt illeti. Szerk.

Szerkesztői üzenetek.

V... barátomnak. Nincs egészen a poétai hangulat híján, csak az ár, hogy tulságosan sentimentális, áhitatos s mégis szerelmes. Ilyet pedig mint a czime mutatja...

A megtért. Nem mondhatni, hogy a ki »megtért« mindig üdvözül. Önben van sok akarat s ezzel majd karöltve járó siker is fog látszani, de ily terjedelmes s a mellett sokszor feldolgozott thema közlésére nem alkalmas egy tetilap.

»Honkák«-nak nagyon kölcsönzött ize van.

A »Tündés« első fele, kis változtatással jöhet, a többi rhapsodikus visió és tragoediában élvezettel olvasható shakespearei kifakadások.

Az árva K... fája. Versnek igen prózai; a ki verset ír, az eo ipso költő, hogy milyen, az a vers-től függ; a valódi költő pedig nyugdíj és pénzügyi kérdések bolygatására nem pazarolja rimeit; a költő az anyagiak fölött áll, hiszen jól tudjuk, hogy a költők is mint a tudósok, legnagyobb részt

mind koldusok. Legalább régen ezek voltak. A tárgy különben hálás, s annak idején szép kis érzeményes lyrai mű válik belőle, ha tisztán a tárgynál marad.

Hol az igazság? Ön helyesen megfelelt: Istennél. Itt lennt nincs is Mátyás óta, mint a példabeszéd tartja. De addig, míg igazságának igazságához jut, oly sok mindent összehord, hogy szinte aratás utáni granarium lett a versből, habár sok igyekezettel, jó szándékkal van megdolgozva. Ily szellemű lapoknál talán inkább boldogul.

Névtelennek. Ön borzasztót mivel, midőn Széles János »lettragodiáját« kiverselte, melynek műfajbeli hovatarozását »galgenhumor«-ral jelzi! Kár volt elsietni a dolgot s »költői« hurokra venni szegényt, míg nem kerül prózai hurokra; akkor talán a »galgenhumor«-ból is telnék, de így nem tudja, hogy mit jelent ez a szó. A galgenhumor gége- vagy akasztófa-humor, melyet a deliquens, ha nem is eszes vagy nem is szellemes, az utolsó aktus előtti pillanatokban néha megszó-kott cselekedni. Ezt a S éptan legjobban igazolja: A baldokló a legnagyobb ur, vagy: az anyagijtkos Hacker, baromi természetű ember volt s mégis mikor azt a kérdést intézte hozzá az orvos (perze az akasztófa alatt) »Hogy érzi magát?« azt felelte gunyval: »A körülményekhez képest jól.« — Morus Tamás Anglia kancellárja, midőn fejét a tőkére tette, előbb szakállát levéve mondván, hogy ez senkinek sem vettét. A cigány, a kit hettőn akasztottak, azt mondá: »Na, ez a hét nekem rosszul kezdődik.« Keller Náci gyilkos arra kérte a hóhért, hogy ne bántsa a nyakát, mert ott nagyon csiklandós. A másik cigány gorombáskodott a hóhérral s végül kijelentette, hogy azt sem bánja, ha föl sem akasztja. Ha pedig megáll a Sz. J. fejére olvasott bírói szentencia, jön be akkor s kérjen belépő jegyet s talán közvetlen módon élvezni fogja a galgenhumort.

Ruth asszony, nagyon vén és ösdi; nekünk ifjak s szépek kelleneek.

Többeknek a jövő számban.

HIVATALOS RÉSZ.

Sz. 16534-896 alisp. Udvarhelyváros polgármesterének és valamennyi község előljáróságának. Közhírré tétel végett értesitem, hogy Nagy-Küküllőmegye Pród községében a sertés orbáncz járványosan fellépett és a zárlat elrendeltetett. Sz. Udvarhelyt 1896 július 18-án Ugron, alispán.

Sz.: 207—1896. A magyarországi községi és körjegyzők országos központi egyletének elnökségétől. Meghívó a magyarországi községi és körjegyzők országos központi egylete által, 1896. évi augusztus hó 2-án, délelőtt 10 órakor Budapesten, Pest-Pilis Solt-Kiskunvármegye-székházának nagytermében tartandó évi rendes közgyűlésre és az ezt megelőzőleg, ugyanazon napon, d. e. 8 órakor ugyanazon vármegyei székház kistermében megtartandó választmányi ülésre. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki jelentés. 2. Az egylet 1895. évi pénztári számadásának megvizsgálásáról beadott számvizsgáló bizottsági jelentés s a pénztárnoknak adandó felmentés iránti határozat. 3. Az országos jegyzői árvaház alapjára történt gyűjtések eredményének s az árvaház-alap pénztári állásának bejelentése. 4. Az egylet 1897. évi költségvetési előirányzatának megállapítása. 5. Jelentés a hátralkos vármegyei egyletek szavazati és tanácskozási jogának felfüggesztése tárgyában beérkezett határozatokról. 6. Jelentés a budapesti és kolozsvári egyetemeken létesítendő »mensa academica« czéljaira a községek részéről teljesítendő adományok tárgyában beérkezett véleményekről. 7. Jelentés a központi egylet alapszabályainak módosítását czélzó vármegyei egyleti határozatokról. 8. A bars- és nagyküllővármegyei jegyzői egyletek indítványai a hagyatéki leltározási díjak fölemelése tárgyában. 9. A gömör-kishontvármegyei egylet indítványa a községi lakosok által az átvonuló katonaság részére kiszolgáltató előfogatok díjainak fölemelése tárgyában. 10. A torontálvármegyei községi és körjegyzői szaktanfolyam igazgatóságának kérelme a tanfolyam anyagi segélyezése iránt. 11. A krassó-szörényvármegyei egylet kérvényei 1885—1895 évekre terhére előirt tagsági díjak törlése tárgyában. 12. A gömör-kishontvármegyei egylet indítványa a körjegyzői fizetésnek 600 frtra leendő fölemelése, 100 frt anyakönyvvezetői tiszteletdíj megállapítása és a helyettes anyakönyvvezetők kinevezése iránt. 13. A választmányi gyűlést 24 órával megelőzőleg az elnökséghez beérkező indítványok tárgyalása. Mely évi rendes közgyűlésre a vármegyei jegyző-egyletek, mint rendes tagok elnökeik útján, a központi egylet tisztikara, ugy a választmányi tagok, külön-külön a következő megjegyzéssel hivatnak meg: A vármegyei egyletek küldötti megbízó leveleiket folyó évi július hó 26-ig alulírott egyleti főjegyzőhöz Tisza-Szent-Imrere elküldeni, vagy aug. 1-én d. u. 6 óráig Budapesten

a »Pannónia«-szállóban az elnökségnek átadni szíveskedjenek. A megbízó leveleket akként kérjük kiállítani, hogy abban az illető vármegyei egylet elnökének neve és lakása is ki legyen tüntetve. Az ezredéves országos kiállítás községházának fölszerelési költségeire a központi egylet elnöksége által felkölcsönzött összeg augusztus hóban visszafizetendő lévén, különösen fölhívjuk a vármegyei egyletek elnökeit, hogy amennyiben ez ideig még meg nem történt volna, az egyletöket terhelő tagsági díjakat a közgyűlés napjáig Lázár József egyl. pénztárnokhoz Nagy-Kürübe okvetlenül küldjék el. Az augusztus 3-án tartandó kongresszus előkészítésével járó túlhalmozott teendőkre való tekintetből kérjük az országos jegyző-egylet aljegyzőit, hogy augusztus 1-én, d. e. 8 órakor Budapesten, a »Pannónia«-szállóban az elnökségnél jelenjenek meg. Tisza Szent-Imre, 1896. évi július 2-án. Kuncze Imre, egyleti elnök. Uszkay Bálint, egyleti főjegyző.

A magyar községi és körjegyzők által Budapesten, a kiállítási ünnepek csarnokában, 1896. évi augusztus 3-án, d. e. 10 órakor, Nagy-méit. Perczel Dezső magyar kir. belügyminiszter ur Ó Exzellenziájának védnöksége alatt tartandó országos kongresszus programja 1. Kuncze Imre országos központi jegyző-egyleti elnök ülvözölő beszéde a kongresszus védnökéhez. 2. A kongresszus megnyitása a védnök által. 3. Szegedi Albert. az országos központi jegyző-egylet első elnökének értekezése: »A községi jegyző a társadalomban« című kérdéstről. 4. Uszkay Bálintnak, az országos központi jegyző-egyleti főjegyzőnek »A községi szervezet az állami közigazgatás keretében« című felolvasása. 5. A kongresszusi közgyűlés berekesztése a védnök és az elnök által. A kongresszus a folutazó kartársak figyelemzetnek, hogy a kiállítás területére szülő, 5 darabból álló füzetes belépő jegyek átvétele végett f. évi aug. hó 1-én d. e. 10 óráig, délután 2 óráig és 2-án d. u. 2 óráig 4 óráig Budapesten a »Pannónia« szállóban, az egyleti pénztárnoknál jelentkezzenek; ugyanakkor lesznek átveendő, az egyleti pénztárnoktól, a kongresszuson résztvevők számára készített, díszes kivitelű kongresszusi jelvények, 1 (egy) forint díj befizetése mellett. Fölkértemek a kongresszus tagjai, hogy augusztus 2-án d. u. 4 órakor a »Pannónia« szálló nyári éttermében megjelenni szíveskedjenek, honnan a társaság tömegesen, a rendelkezésére bocsátandó gözhajón kirándul »Konstantinápoly Budapesten« megtekintésére; az ismerkedési estély és a közvacsora Konstantinápoly területén lesz megtartva. Nagyon kívánatos, hogy a kongresszus tagjai augusztus 3-án már délelőtt 9 órakor pontosan megjelenjenek a kiállítási ünnepek csarnokában, hogy a kongresszusi közgyűlés a kitűzött időben délelőtt 10 órakor pontosan megnyitható legyen. A kongresszusi közgyűlés bevégezése után tömeges felvonulás következik a kiállítási falu községházához, hol a jelenlevők egy e czélna nyitandó »emlékkönyvbe« nevüket bejegyzik. Ezután közeled következik a kiállítás területén. Este felvonulás Ós-Budavarába, a kongresszus tagjai tiszteletére rendezendő diszeloadás megtekintése végett. A kongresszus tartalma alatt rendezendő kirándulásokon, közeledben, közvacsorán s általában a látványosságok megtekintésén a községi és körjegyzők családtagjai is részt vehetnek. Budapesten, 1896. június 16. Uszkay Bálint, az orsz. közp. jegyző-egylet főjegyzője. Kuncze Imre, az orsz. közp. jegyző-egylet elnöke.

Valamennyi tek. jegyző-egyleti tag urnak. Az országos központi jegyző-egylet f. évi közgyűlése és kongresszusa tárgysorozatát előbbiekben közlöm és egyuttal azt is tudatom, hogy meg-egyezés folytán az indítás f. hó 31-én d. u. veszi kezdetét a székelyudvarhelyi vasuti állomástól. Fenyéd, 1896. július 20. Gálffy István.

Nyilt-tér.*

Szilágyi Gizella

Salamon József

jegyesek.

Salamon Hermin

Szombati Sándor

jegyesek.

* Az e rovatban megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

Sz.: 5

Árv

Bi

iskola

havasa

adása

tetven

délutá

házána

verése

nali k

verezt

a közs

hatók.

Sz

lius 2

Szám: 4

A sz

közhi

rásbíró

budapest

póki Em

Orbán Ot

ügyben,

frtra bec

szöru me

menlő est

község há

9 órakor

melynél

dők, eset

el foglal

Az

nál meg

azok, kik

érvényes

téseiket

test nem

be, mert

nem gát

nak utas

Sz

Sz

Tor

van adve

Sz. 184

Al

t.-cz. 10

hogy a s

évi 2653

Károly t

testvérel

keresztu

1896. évi

végrehaj

60 drb

álló ingó

Me

jbíróság

tökeköve

napjától

17 krba

erejéig Sz

eszközle

előtti 9

szándék

hogy az

107. és 1

a legtöbb

adani.

Kel

10 ik nap

Sz.: 5875--96. szb.

Árverési hirdetmény.

Bikafalva község s az ottani iskola tulajdonát képező s a 17 falu havasán fekvő erdő részeinek eladása felsőbb helyen engedélyeztetven, ezen erdők folyó hó 30-án délután 6 órakor, Bikafalva község-házánál megtartandó nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett elárvereztetnek. Közelebbi feltételek a községi előjárásnál meg tudhatók.

Székely-Udvarhelyt, 1896. július 24-én.

DR. DEMETER,
főszolgabíró.

Szám: 477—1896. vb.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közli, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbíróának 3866/1896 polg.számú végzése által budapesti Glasz József cégnek, képviselve Püspöki Emil által dr Kovács Mór, lengyelalfalvi báró Orbán Ottó ellen 259 frt 50 kr s járuléka iránti ügyben, alperesnél Lengyelalfalva községben 1100 frtra becsült következő javai, u. m.: Két fekete szőru ménló csikó 3 évesek, egy világos pejszőrű ménló csikó 2 éves, ezen ingok Lengyelalfalva község házána 1896 évi augusztus hó 12-én, délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendő, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőknek el fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhívtnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulírt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Székely-Udvarhelyt, 1896. július hó 21-én.

Történt fizetésről alperes urnak elősmervény van adva.

Biró Sándor s. k.
kir. végrehajtó.

Sz. 184—1896. bv.

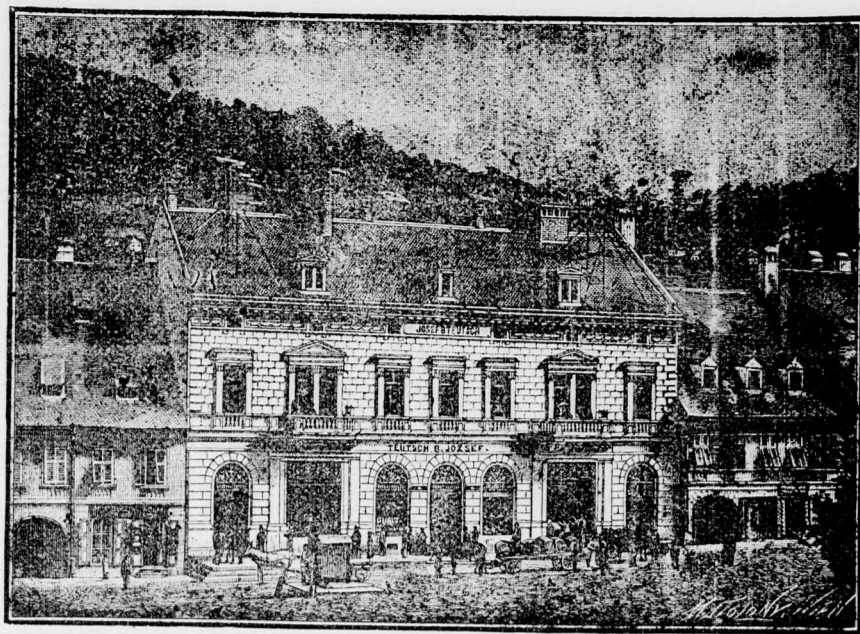
Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezezzel közli, hogy a székelykeresztúri kir. járásbíró 1896. évi 2653. számú végzése következtében dr Révész Károly budapesti ügyvéd által képviselt Kaufman testvérek cég javára, özv. Wolff Józsefné székelykeresztúri lakos ellen 304 frt 66 kr s jár. erejéig, 1896. évi július hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás ujan lefoglalt és 1200 frtra becsült 60 drb tehenbőr és 80 drb nyers tinóbőrből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

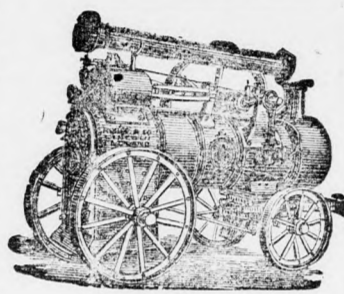
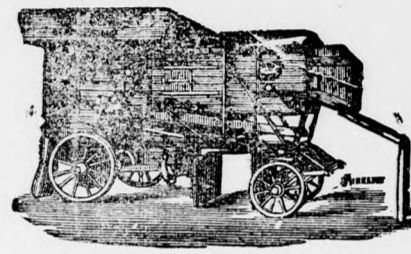
Mely árverésnek a székelykeresztúri kir. bíróság 2936--1896.sz.végzése folytán 304 frt 66 kr főkekövetelés, ennek 1895. évi február hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 41 frt 17 krban bíróságra már megállapított költségek erejéig Székely-Keresztúron alperes házána leendő eszközölésére 1896. évi július hó 29 ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Székely-Keresztúrt, 1896 évi július hó 10 ik napján.

Szalontai Albert,
kir. bírósági végrehajtó.

A TATSCHLÁG BOROK

kaphatók Székely-Udvarhelyen:

GÁL JÁNOSNÁL.**Csépeltető gazdák.**

Van szerencsém a t gazdaközönség szives tudomására hozni, hogy saját **csép lógéppemmel** bármiféle gabonaműt cséplésre az alábbi mérsékelt árban a saját kezelésem mellett felvállalok és a legtisztábban kidolgozok. U. m.:

Szalmás gabonát csépelek . . . 4 százalékért,

bükkönyt és ehhez hasonló neműt 8 százalékért,

löherét és luczernát . . . 10 százalékért

szokásos személyzetem ellátása mellett. A gépeim kitünő és jó munkájáért a teelösséget elvállalom.

Szives megbízásokat és pártfogásokat kérve vagyok

Székely-Udvarhelyt, 1896. július hó

tisztelettel

Görög Károly,

gépész-kovács.

1—2

VALÓDI TISZTA

ERDÉLYI HEGYI BOROK

olcsó árjegyzék szerint

Fernengel Gyula pinczéjéből

Székely-Udvarhelyen (Kossuth-utca).

13—0

Az „AGRARIA” intézet

(a Hollandiai Hitelbank vezérképviselősege)

Budapest, Kerepesi-ut 73. szám.

Földbirtokra 3 $\frac{1}{2}$ %-os, bérházakra 4%-os, egyéb ingatlanokra 5—6%-os jelzálogi és konvertálási kölcsönöket 5—60 évi törlesztésre, valamint személy- és váltóhiteleket 1000 frttól kezdve minden összeg erejéig szközöl.

A konvertálási kölcsönök a törvényes bélyeg- és illetékmentességet élvezik. A válaszbélyeggel ellátott iudakozódásokra minden kívánt felvilágosítás levélileg is készségesen megadatik.

13—20

Posta és sürgőnyczim: „Agraria” Budapest, Kerepesi-ut 73. sz.

FÜRDŐI és minden- nemű CZIPÓK

a legesinosabb kiállításban és olcsó árak mellett — tisztán kézzel munkával előállítva — nők, urak és gyermekek részére állandó raktáron vannak az „Első székely czipő-raktár szövetkezet”-nél (Székely-Udvarhely „Börpárszövetkezet” üzlethelyisége). 15-25 Vidéki megrendelések mérték, vagy egy viselt czipő beküldése után pontosan teljesítve lesznek.

Üzlet nyitási jelentés!

Van szerencsénk a n. é. község becses tudomására hozni, miszerint a helybeli piacon a Szántó-féle házban egy

fűszer-, gyarmatáru- és bőrüzletet nyitottunk.

Ezen alkalommal főszilyt fektettünk arra, hogy üzletünket kitűnő fajta lisztkekkel, valamint a legjobb minőségű kávékkal, rizsekkel s minden e szakmába vágó árukkal szereljünk fel.

Midőn a n. é. község szives pártfogását kérjük, jegyzünk hazafias tisztelettel:

Salamon és Szombathy.

Sz. 4024—1896. k. i.

Pályázati hirdetmény.

Székely-Udvarhely város képviselő testülete folyó évi július hó 8-án tartott gyűlésében, a községi 4 osztályu elemi iskola felállítását elhatározván, egyelőre folyó évi szeptember 1-ével megkezdendő I. osztály tanítására egy tanítói állásra, mely évi 600 frt fizetés és 120 frt lakbér illetmény élvezetével van összekötve, pályázat hirdettetik.

A kik ezen állást elnyerni óhajtnak, tanítói oklevéllel és erkölcsi bizonyítvánnyal ellátott folyamodványaikat folyó évi augusztus hó 15-ig előírt iskolaszéki elnök kezébe benyújthatják.

Oly tanítók, a kik már több év óta valamely elemi osztályban már tanítók a megválasztásnál előnyben részesülnek.

Székely-Udvarhelyt, 1896. július hó 10-én.

Kassay F. Ignác,

3-3 polgármester, iskolaszéki elnök.

Sz. 16—896. isksz. eln.

Feladasi hirdetmény.

Alólírt iskolaszéki előjárósága kozhírré teszi, hogy Árvátalva II. határ részében fekvő s községben levő boldogasszonyfalvi községi iskola tulajdonát képező 2 kat. hold, 1278 ööl erdő területen levő összes fakészete folyó év es hó 28-án d. e. 8 órakor kezdődőleg Felso Boldogfalván, a községi házánál, árverés útján eladatik.

Kikiáltási ár 560 frt, melynek 10% a bánatpénzül leteendő az iskolaszéki elnök kezébe.

F.-Boldogfalván, 1896. július 7-én.

Péter Mózes,
iskolaszéki elnök.

3-3

Véd-jegy.

A nagyméltóságú kereskedelmi miniszterium 39825 sz. magas rendelkezéssel állami kedvezményben részesített s mindenhol kiváló közkezdveltségnek örvendő

COGNACUNKAT (tisztá borpárlat) melegen ajánljuk.

Eredeti gyári árjegyzék szerint kapható Székely-Keresztúron

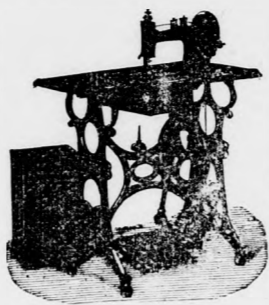
Lengyel László ur fűszer- és csemegekereskedésében Székely-Udvarhelyen:

G. ÁL JÁNOS,

Bodrogi Áron, ifj. Dézsy Antal, Gergely János, Nussbaum József és Steinburg Ottó urak fűszer- és csemegekereskedésében, továbbá Schnapek József ur szá. lodájában. Valódiságért és tisztá kezelésért az alant jegyzett igazgatóság szavatol

Tokaj-Hegyaljai Cognacgyár Részvénytársaság s. a. Ujhely. Dr Nyomárkay Ödön, Kamizsai Szerviczky Ödön, Zemplénvármegye közkórház a szőlőtelepítési egyesület orvosa. 12-12 h. elnöke.

Nyomatott a kiadótulajdonos; Betegh Pál könyvnyomdájában, Székely-Udvarhelyt. 1896.

ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁR

a legjobb minőségűnek ismert

Singer varrógépekből.

70—100 frtig árusítják utazó ügynökök a rossz minőségű varrógépeket.

Mi ajánljuk az „ADRIA” magyar varrógépgyár kitűnő családi varrógépeit. 30 forintért, szabó- és cipész-gépeit 42 frtért, a világhírű durlachi Jritzner-gyár családi varrógépeit 40 frtért, szabó- és cipész-gépeit 50 frtért, készpénzfizetés mellett, csekély árfelemeléssel részletfizetésre is. Feltétlen jótállás!

Nagy választék a legjobb minőségű acél váltókékből és tartozékaiból.

Gyertyánffy Jónás fiai

vaskereskedése Székely-Udvarhelyt.

Feltűnő olcsó!

RUDOLF JÓZSEF kárpitos butor-üzete Székely-Udvarhelyt.

Van szerencsém a n. é. község becses tudomására hozni, hogy 1889. óta feunálló kárpitos-üzletemet megnagyobbítottam s ezentul készen tartok mindenféle butorokat u. m.: Sifonerokat, ágyakat, tükröket, függönytartókat, mosdó és éjjeli szekrényeket, író- és szalonszofákat, divánokat és nálszékeket, a leggyorsrúbból a legdiszesebbig. Elvállalok továbbá mindenféle divánok, garniturok, matrácok, függönyök és roletták készítését, női kézimunkák montirozását, szobafalak kárpitozását papir tapétával is mindenféle díszítéseket.

Továbbá bátor vagyok a n. é. község becses figyelmét azon körülményre felhívni, hogy a nálam vásárolt butorokért teljes felelősséget vállalok, mert áruim nem gyári munkák, hanem a legjobb hírnevű asztalosoknál készültek.

Készpénzzel tett előnyös vásárlásaim folytán és mivel nyílt helyiséget sem tartok s ez által is tetemes költséget megtakarítva, azon kedvező helyzetben vagyok, hogy tisztelt vevőimet olcsóbban kiszolgálhatom mint bárki más.

Egyuttal köszönöm a n. é. községnek irántam ez ideig tanusított bizalmát s kérve ezutánra is becses pártfogásukat.

Teljes tisztelettel

Rudolf József.

Részletfizetésre is!

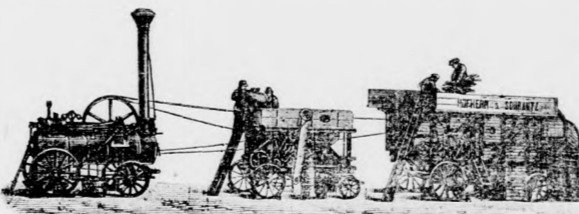
Rösler és Gábor

vaskereskedése az „arany patkóhoz” Székely-Udvarhelyt.

Állandó nagy raktár

elismert legjobb gyártmányu Singer- és karikás hajó Phoenix-varrógépekből felelőség mellett legelőnyösebb árakban részletfizetésre is. Brassói és beocsini Roman- és Portland-czement. — Továbbá gazdasági gépek u. m. kézi és lörejtűségi gépek, Baker (szóró) rosták, legjobb szerkezetű trierok, szecsavágók, pénzszekrényekből. Egyuttal ajánljuk jól berendezett vaskereskedésünket, konyhaberendezéseket, épület és butor-vasalásokat, különös figyelmébe ajánljuk gazdasszonyoknak a leghíresebb Tescheni főző érczedényeket, melyekből nagy választékban raktáron tartunk a legelőnyösebb árakban és pontos kiszolgálás mellett.

Legújabb és legjobb Hofherr és Schrautz-féle szabadalmazott gözcséplőgépeket új fajta löhere kidörzölő géppel látva. Szakértő gépe-

szünk felügyelete alatt nagyobb gazdáknak használatra a legelőnyösebb feltételek mellett rendelkezésre bocsátjuk.

saját gözcséplőgépeink.

Becsés pártfogásért esedezve kiváló tisztelettel

Rösler és Gábor.